

шляхом дистанційного навчання, вітчизняні навчальні заклади вищої освіти (ЗВО) не поспішають впроваджувати його у свою діяльність. Сьогодні в Україні, на жаль, існує тільки більше десятка закладів вищої освіти, готових навчати своїх студентів дистанційно.

Суть процесу дистанційного навчання доволі проста – здобувач вищої освіти отримує завдання та навчальну інформацію через Інтернет, самостійно з нею працює, виконує всі завдання та відправляє його через Інтернет у визначений термін. Освітні технології дистанційного навчання дозволяють викладачу постійно стежити за успішністю студента в процесі навчання. Протягом дистанційного навчання збільшується обсяг роботи, яку студенти виконують самостійно. Основна робота викладача в таких умовах полягає не в читанні лекцій, а створенні навчально-методичного забезпечення дисципліни в електронному вигляді, постійній роботі над удосконаленням потрібних змін до навчального матеріалу, знаходженні схем, графіків, написанні різних тестів для самоконтролю.

Для здачі сесії студентові треба з'явитися у ЗВО. Але сесія триває кілька днів так, що студенту не потрібно вирішувати проблеми довгострокового поселення в іншому місті. Отримання вищої освіти дистанційно дозволяє йому знаходитись у будь-якому місці нашої країни і навчатися в бажаному ЗВО, не витрачаючи кошти на оренду житла, що є дуже актуальним у наші дні.

Також дуже великим плюсом є те, що отримання вищої освіти дистанційно в деяких ЗВО нашої країни є значно дешевшим, ніж отримання освіти при класичних формах навчання – очної та заочної і дозволяє економити від 20 до 35 % вартості року навчання.

Проте дана форма освіти містить один, але дуже істотний недолік, вона зовсім не є прийнятною для людей, які мають низький рівень самоконтролю та самоорганізації. Адже завжди існує ризик того, що здобувач вищої освіти є людиною неорганізованою та ледачою. Тому викладач повинен постійно контролювати процес дистанційного навчання, адже відсутність такого контролю може вплинути на якість вищої освіти.

*Старший викладач кафедри
історії та мовознавства
О. В. Корольова*

Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)

ДИСТАНЦІЙНА ТА ДУАЛЬНА ФОРМИ ЗДОБУТТЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯК НОВІ МОЖЛИВОСТІ ОСВІТИ У ПЕРІОД ПАНДЕМІЇ, ДОСВІД УкрДУЗТ

У сучасних умовах коронавірусної пандемії система освіти змінилася у всьому світовому просторі. Перед вчителями і вченими постала проблема заміни занять, які проводилися в аудиторії, де були присутні студенти і викладач особисто на іншу форму організації навчальних занять, яка не

вимагала б присутності в одному приміщенні всіх учасників навчального процесу. Необхідність пошуку альтернативних видів навчання підштовхнула до освоєння таких форм навчальної діяльності, як дистанційна та дуальна.

Дистанційне навчання – це універсальна форма навчання, що базується на використанні широкого спектра традиційних, нових інформаційних і телекомунікаційних технологій і технічних засобів, які створюють умови для вільного вибору освітніх дисциплін і діалогового обміну інформацією з викладачем, при цьому процес навчання не залежить від розташування учня в просторі і часі. Ця форма організації навчального процесу стала провідною в умовах періодично суворого карантину.

Восени 2020 року завершився перший рік пілотного проекту з запровадження дуальної форми здобуття освіти в українських закладах вищої освіти в партнерстві з малим, середнім і великим бізнесом. Рівень зацікавленості роботодавців у залученості до підготовки здобувачів вищої освіти ще на етапі їх навчання свідчить про потенціал розвитку дуальної форми здобуття освіти, особливо з технічних спеціальностей.

Наприклад, великий бізнес вже давно гостро відчуває дефіцит молодих фахівців технічних спеціальностей і відмічає невідповідність рівня їхньої підготовки вимогам ринку. Крім того, за деякими дефіцитними спеціальностями відбувається ще й критичне зменшення наповнюваності груп через зниження престижності таких професій.

Всі роботодавці погоджуються, що здобувачі вищої освіти мають отримувати ґрунтовні теоретичні знання та практичні навички ще під час навчання в закладі вищої освіти. Вони також зазначають, що хотіли б мати можливість впливу на зміст освітніх програм і не лише в частині варіативної складової.

Обидві форми сучасного навчання, як дистанційна, так і дуальна, успішно практикуються в Українському державному університеті залізничного транспорту. Університет працював, використовуючи дистанційну форму практично 80 % у 2020-2021 навчальному році. Викладацьким складом були розроблені ефективні комплекси лекційних занять, практичних занять, тестових контролів і т. д.

Дуальна форма навчання все активніше впроваджується в роботу випускових кафедр університету, які працюють у тісній зв'язці з підприємствами, які безпосередньо зацікавлені в молодих фахівцях з різних технічних і економічних спеціальностей.